

Sygn. akt II K 267/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 czerwca 2018 r.

Sąd Rejonowy Gdańsk - Południe w Gdańsku w II Wydziale Karnym w składzie:

Przewodniczący SSR Magdalena Czaplińska

Protokolant Józef Wierzbicki

po rozpoznaniu w dniu 07.06.2018 r. sprawy

P. H., syna M. i T.,

urodzonego dnia (...) w S.

podejrzanego o to, że:

w okresie od 21.06.2015 r. do 21.01.2016 r. w G., jako osoba odpowiedzialna za terminowe wywiązywanie się z zobowiązań podatkowych przez (...) Sp. z o. o., płatnika podatku dochodowego od osób fizycznych, wbrew art. 38 ust. 1 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (tekst jednolity Dz. U. z 2012 r., poz. 361), działając w krótkich odstępach czasu z wykorzystaniem takiej samej sposobności, nie wpłacał w terminie ustawowym (tj. do 20. dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym pobrano zaliczkę) na rachunek Pierwszego Urzędu Skarbowego w G. pobranych zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych z tytułu wypłaconych wynagrodzeń za miesiące: maj, czerwiec, lipiec, sierpień, wrzesień, październik, listopad, grudzień 2015 r. w łącznej kwocie 93.108,00 zł,

tj. o przestępstwo skarbowe z art. 77 § 1 k. k. s. w zb. z art. 77 § 2 k. k. s. w zw. z art. 6 § 2 k. k. s. w zw. z art. 9 § 3 k. k. s.

z wniosku Pierwszego Urzędu Skarbowego w G.

w przedmiocie udzielenia zezwolenia na dobrowolne poddanie się odpowiedzialności

na podstawie art. 17 § 1 k. k. s. w zw. z art. 18 § 1 pkt 1 k. k. s. i art. 148 § 1 i 5 k. k. s.

I. ustalając, że P. H. dopuścił się popełnienia zarzucanego mu czynu kwalifikowanego z art. 77 § 1 k. k. s. w zw. z art. 77 § 2 k. k. s. w zw. z art. 6 § 2 k. k. s. w zw. z art. 9 § 3 k. k. s., a nadto uznając, że wina sprawcy i okoliczności popełnienia czynu nie budzą wątpliwości, udzielić zezwolenia na dobrowolne poddanie się odpowiedzialności i na podstawie art. 77 § 1 k. k. s. w zw. z art. 77 § 2 k. k. s. w zw. z art. 6 § 2 k. k. s. w zw. z art. 9 § 3 k. k. s. w zw. z art. 23 § 1 i 3 k. k. s. orzec w stosunku do niego karę grzywny w wymiarze 200 (dwustu) stawek dziennych po 100 (sto) złotych każda – stanowiących równowartość kwoty 20.000 (dwudziestu tysięcy) złotych i uznać, że grzywna została uiszczona w całości;

II. zasądzić od P. H. na rzecz Skarbu Państwa kwotę 210 (dwustu dziesięciu) złotych tytułem zryczałtowanej równowartości kosztów postępowania i uznać, że kwota ta została przez P. H. uiszczona.

Sygn. akt. II K 267/18

UZASADNIENIE

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

P. H. pełni funkcję prezesa zarządu (...) sp. z o.o. z/s w G..

Dowód: zawiadomienie o popełnieniu czynu zabronionego – k. 1; wyjaśnienia oskarżonego P. H. – k. 9-10

(...) sp. z o.o. z/s w G. jako płatnik podatku dochodowego od osób fizycznych złożyła do Pierwszego Urzędu Skarbowego w G. deklaracje PIT 4-R na zaliczki miesięczne na podatek dochodowy od osób fizycznych za rok 2015. Zgodnie z tymi deklaracjami P. H. działając w imieniu (...) sp. z o.o. z/s w G. pobrał zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych z tytułu wypłaconych wynagrodzeń za miesiące maj, czerwiec, lipiec, sierpień, wrzesień, październik, listopad, grudzień, których w terminie do dnia 20. każdego następnego miesiąca w okresie od 21 czerwca 2015 roku do 21 stycznia 2016 roku za miesiąc poprzedni nie wpłacił na rachunek Pierwszego Urzędu Skarbowego w G.. Przez cały okres, kiedy oskarżony pełnił funkcję prezesa Spółki, wynagrodzenia dla pracowników były wypłacane. Łączna kwota niewpłaconych zobowiązań podatkowych z powyższego tytułu wyniosła 93.108,00 złotych.

Dowód: karta weryfikacji deklaracji rocznej - k. 2; wyjaśnienia oskarżonego P. H. – k. 9-10

Oskarżony P. H. nie był dotychczas karany sędownie. P. H. w roku 2015 osiągnął dochód w wysokości 196.099,87 zł, zaś w 2016 w wysokości 224.637,33 zł.

Dowód: dane o karalności – k. 15; informacja o dochodach z Urzędu Skarbowego w S. – k. 13

Oskarżony P. H. składając wyjaśnienia w postępowaniu przygotowawczym przyznał się do zarzucanego mu czynu i wyjaśnił, iż brak wpłaty w terminie pobranych zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych był spowodowany tym, iż spółka w inkryminowanym okresie utraciła płynność finansową poprzez wstrzymanie środków finansowych w wyniku licznych reklamacji i zapytań bankowych.

wyjaśnienia oskarżonego – k. 9-10

Oskarżony P. H. wniósł o dobrowolne poddanie się odpowiedzialności. Oskarżyciel skarbowy za dokonany czyn zaproponował karę grzywny w wysokości 20.000,00 złotych i poniesienie przez oskarżonego zryczałtowanych kosztów postępowania przygotowawczego w wysokości 210,00 złotych. Oskarżony P. H. wpłacił na konto Pierwszego Urzędu Skarbowego w G. grzywnę w proponowanej wysokości wraz z zryczałtowanymi kosztami postępowania w wyznaczonym terminie. W konsekwencji oskarżyciel skarbowy złożył do tutejszego Sadu wnioski o zezwolenie na dobrowolne poddanie się odpowiedzialności.

Dowód: wyjaśnienia oskarżonego P. H. – k. 9-10; propozycja kary i wezwanie do uregulowania grzywny – k. 22; karta kontowa – k. 32; wniosek o dobrowolne poddanie się odpowiedzialności – k. 34

Sąd zważył, co następuje :

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie wszystkich zebranych dowodów w toku niniejszego postępowania, opierając się przede wszystkim na dokumentach, a także wyjaśnieniach oskarżonego. Stan faktyczny w niniejszej sprawie jest bezsporny, albowiem oskarżony nie kwestionował swojej winy, ani żadnych dowodów zebranych w niniejszym postępowaniu.

Sąd uwzględnił wszelkie dokumenty zebrane w toku niniejszego postępowania i powołane w stanie faktycznym (m. in. zawiadomienie o popełnieniu czynu zabronionego, karta weryfikacji deklaracji, dane o karalności, karta kontowa, informacja o dochodach oskarżonego z Urzędu Skarbowego w S. itp.). Zostały one sporządzone przez uprawnione do tego osoby i organy, prawidłowo pod względem formalnym i prawnym, nadto ich autentyczność nie budzi żadnych wątpliwości i nie była ani przez strony, ani przez obrońcę kwestionowana.

Sąd w całości dał wiarę również wyjaśnieniom oskarżonego P. H.. Przyznał się on do zarzucanego mu czynu i nie kwestionował ustalonego stanu faktycznego. Wniósł także o dobrowolne poddanie się karze. Jego wyjaśnienia nie budzą wątpliwości, albowiem są zgodne z zebrany materiał dowodowy w postaci dokumentów.

Reasumując wyniki przeprowadzonego postępowania dowodowego, Sąd podzielił stanowisko oskarżyciela skarbowego i uwzględnił wnioski o zezwolenie na dobrowolne poddanie się odpowiedzialności.

Zgromadzony w sprawie materiał dowodowy pozwolił na ustalenie, że P. H. dopuścił się czynu kwalifikowanego z art. 77 § 1 k. k. s. w zb. z art. 77 § 2 k. k. s. w zw. z art. 6 § 2 k. k. s. w zw. z art. 9 § 3 k. k. s.

Zgodnie z art. 77 § 1 k. k. s. karze podlega płatnik lub inkasent, który nie wpłaca w terminie pobranego podatku na rzecz właściwego organu. W wypadku, gdy kwota niewpłaconego podatku jest małej wartości, sprawca odpowiada za typ uprzywilejowany, stypizowany w art. 77 § 2 k. k. s. Zgodnie z art. 53 § 14 k. k. s., małą wartością jest wartość, która w czasie popełnienia czynu zabronionego nie przekracza dwustukrotnej wysokości minimalnego wynagrodzenia. Kwota 93.108,00 zł niewątpliwie takiej wysokości nie przekracza.

Podmiotami czynu zabronionego są płatnik oraz inkasent. Zgodnie z art. 53 § 30 k. k. s. i zawartym tam odesłaniem do ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2012 r., poz. 749 z późn. zm.), płatnikiem jest osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna niemająca osobowości prawnej zobowiązana na podstawie przepisów prawa podatkowego do trzech czynności: obliczenia podatku, jego pobrania od podatnika oraz wpłacenia we właściwym terminie organowi podatkowemu (art. 8 ordynacji podatkowej). Przestępstwo skarbowe z art. 77 k. k. s ma zatem charakter indywidualny.

Niemniej jednak, popełnienie tego czynu zabronionego przez osobę nieposiadającą statusu płatnika może nastąpić w warunkach art. 9 § 3 k. k. s. Chodzi więc o taką osobę, która zajmuje się sprawami gospodarczymi (w tym finansowymi) płatnika na podstawie przepisu prawa, decyzji organu, umowy lub faktycznego wykonywania. W orzecznictwie zwrócono uwagę, iż skoro zarząd spółki prowadzi sprawy tej spółki, a pracami kieruje jego prezes, to jeżeli nie powierzono spraw spółki jako płatnika podatku od wynagrodzeń osób fizycznych (zaliczek na ten podatek) kierownikowi innej komórki organizacyjnej firmy, to prezes zarządu spółki jest tą osobą, która zajmuje się jej sprawami gospodarczymi w powyższym zakresie, jeżeli nie dojdzie do wskazania, stosownie do art. 31 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - ordynacja podatkowa, innej jeszcze osoby odpowiedzialnej za czynności spółki jako płatnika podatku (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 2 lipca 2002 r., IV KK 164/02, OSNKW 2002, nr 11-12, poz. 106).

Znamię czasownikowe "nie wpłaca" oznacza zaniechanie uiszczenia organowi podatkowemu pobranego podatku. Czyn ten może polegać zarówno na całkowitym zaniechaniu wpłacenia pobranych zaliczek, jak i na wpłaceniu ich, ale po terminie, w którym wpłata ta miała nastąpić. W ocenie Sądu Najwyższego, niewpłacenie na rachunek organu podatkowego obliczonego i pobranego podatku nie musi polegać na fizycznym przejęciu przez płatnika kwoty stanowiącej jego równowartość (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 2 sierpnia 2002 r., IV KKN 426/98, LEX nr 55193). W orzecznictwie wyrażany jest pogląd, że podatek jest pobrany wówczas, gdy dokonano jego potrącenia, tj. gdy wypłacono podatnikowi kwotę pieniężną po odliczeniu podatku podlegającego pobraniu (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 16 maja 2002 r., IV KKN 427/98, Prok. i Pr. 2003, nr 2, poz. 12). Bez znaczenia dla odpowiedzialności karnej płatnika jest natomiast, czy posiada on środki finansowe na odprowadzenie pobranego podatku dochodowego, na bieżącą produkcję, wypłatę wynagrodzenia dla pracowników, czy też spłatę zobowiązań wobec kontrahentów.

Z uwagi na powyższe fakt, iż oskarżony w pierwszej kolejności posiadane przez spółkę środki przekazywał na opłacanie bieżących opłat oraz wypłatę wynagrodzeń i dopiero po upływie wymaganego terminu wpłacił podatek dochodowy od wypłaconych wynagrodzeń za pracę, nie uzasadnia takiego działania. Działanie takie nigdy nie wyłącza winy oskarżonego, a co najwyżej działa jako okoliczność łagodząca, albowiem wypłacając wynagrodzenie pracownikom, w pierwszej kolejności oskarżony powinien wpłacić pobrane od tych wynagrodzeń zaliczki na poczet podatku dochodowego od osób fizycznych, a nie przeznaczać je na bieżącą działalność spółki. Moment wypłaty wynagrodzenia jest bowiem równoznaczny z pobraniem zaliczek na podatek dochodowy od tych wynagrodzeń przez płatnika.

Wskazać należy, iż zgodnie z art. 38 § 1 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych – co do zasady do obowiązków płatnika należy przekazywanie kwoty pobranych zaliczek na podatek w terminie do dnia 20. miesiąca następującego po miesiącu, w którym pobrano zaliczki, na rachunek urzędu skarbowego, którym kieruje naczelnik urzędu skarbowego właściwy według miejsca zamieszkania płatnika, a jeżeli płatnik nie jest osobą fizyczną, według siedziby bądź miejsca prowadzenia działalności, gdy płatnik nie posiada siedziby.

Z ustalonego stanu faktycznego wynika, iż oskarżony, pełniąc funkcję prezesa zarządu (...) sp. z o. o. z/s w G., zajmując się sprawami gospodarczymi spółki, będąc przedstawicielem płatnika podatku dochodowego od osób fizycznych, w okresie od 21 czerwca 2015 r. do 21 stycznia 2016 r., wbrew art. 38 § 1 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych pobrał i nie wypłacił w G., w terminie do 20. dnia miesiąca po miesiącu, za który pobrano zaliczki, na rachunek Pierwszego Urzędu Skarbowego w G. zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych od wypłaconych pracownikom wynagrodzeń w kwocie łącznej 93.108,00 zł.

Kwota łączna niewpłaconych w terminie zaliczek na podatek w powyższej wysokości mieści się w granicach zakreślonych przez art. 53 § 14 k. k. s., nie przekraczając dwustukrotnej wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę w stosunku miesięcznym w chwili popełnienia zarzucanego czynu, jednocześnie przewyższa zaś ustawowy próg rozgraniczający wykroczenia i przestępstwa skarbowe, który zgodnie z art. 53 § 3 k. k. s. stanowi pięciokrotność minimalnego wynagrodzenia za pracę.

Jako, że wina oskarżonego i okoliczności popełnienia czynu zabronionego nie budzą wątpliwości, Sąd udzielił zezwolenia na dobrowolne poddanie się odpowiedzialności i wydał orzeczenie zgodnie z wnioskiem o zezwolenie na dobrowolne poddanie się odpowiedzialności.

Spoleczna szkodliwość czynu oskarżonego nie była wysoka. Oskarżony wprawdzie wypełnił swym zachowaniem znamiona czynu z art. 77 § 1 k. k. s. w zb. z § 2 tego przepisu. Jednakże wysokość niewpłaconego w terminie zobowiązania nie była wysoka, a zaległość ta wprawdzie po kilku miesiącach, ale została uregulowana.

Jako okoliczność łagodzącą Sąd poczytał okoliczności wpływające na ocenę wysokości stopnia szkodliwości społecznej czynu oskarżonego, wcześniejszą niekaralność oskarżonego oraz fakt, iż oskarżony wobec trudnej sytuacji finansowej spółki starał się zapewnić ciągłość pracy.

Brak jest okoliczności obciążających przemawiających na niekorzyść oskarżonego.

Mając na uwadze powyższe okoliczności, Sąd zgodnie z wniesionym wnioskiem, wymierzył oskarżonemu karę grzywny w wysokości 200 stawek dziennych przy ustaleniu wysokości jednej stawki na kwotę 100 złotych, stanowiącą równowartość 20.000,00 zł. Wymierzona kara grzywna nie jest nadmiernie surowa, albowiem mieści się w dolnych granicach ustawowego zagrożenia (maksymalny wymiar do 720 stawek dziennych grzywny). Jednocześnie przy wymiarze grzywny uwzględniono możliwości majątkowe oskarżonego. Oskarżony w latach 2015 i 2016 osiągał bowiem niemałe dochody (196.099,87 i 224.637,33 zł). Zdaniem Sądu, kara grzywny w zasądzonej wysokości, spełni cele kary w zakresie prewencji indywidualnej, wpłynie bowiem na oskarżonego wychowawczo i spowoduje, że nie będzie on w przyszłości popełniał przestępstw. Ponadto kara grzywny w orzeczonym wymiarze będzie stanowiła dla oskarżonego wystarczającą dolegliwość za dokonany czyn zabroniony.

Sąd w punkcie II wyroku zasądził, zgodnie z wnioskiem o dobrowolne poddanie się odpowiedzialności, zryczałtowane koszty postępowania, albowiem oskarżony posiada zdolność finansową do poniesienia tychże kosztów, a brak jest usprawiedliwienia dla ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów wywołanych przez działanie oskarżonego.